

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»- Α΄ κύκλος

1. Ποιος είναι ο στόχος της ενιαίας Δράσης;

Απάντηση: Βασικός στόχος της ενιαίας δράσης «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ» είναι η σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων προς διεθνείς αγορές, με σκοπό τη μετάβαση στην ποιοτική καινοτομία επιχειρηματικότητα και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης θα πρέπει να προωθούν την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία και να εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τρεις (3) παρεμβάσεις:

- I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
- II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς
- III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

(Βλ. Ενότητα I.1.2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ)

2. Γιατί η δράση ονομάζεται «ενιαία δράση»;

Απάντηση: Η Δράση έχει χαρακτηριστεί ως ενιαία καθώς υλοποιείται μέσω ενιαίου Οδηγού Εφαρμογής και κοινής προκήρυξης για όλες τις κατηγορίες παρεμβάσεων, σε επάλληλους κύκλους αξιολόγησης.

(Βλ. Ενότητα I.1.2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ)

3. Σε ποιους απευθύνεται η Δράση;

Απάντηση: Δικαιούχοι της Δράσης είναι: α) Ερευνητικοί οργανισμοί και «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί» και β) Επιχειρήσεις και «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις».

Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν συσταθεί νομίμως και να λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ), είτε ως ατομικές επιχειρήσεις.

Συγκριμένα, για κάθε μια από τις τρεις παρεμβάσεις:

I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ)

Η παρέμβαση απευθύνεται σε **ΜΜΕ** κάθε νομικής μορφής ανεξαρτήτως της ημερομηνίας ίδρυσής τους, είτε ως μία μεμονωμένη ΜΜΕ είτε Ομάδες ΜΜΕ, ανεξάρτητων μεταξύ τους.

II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Η παρούσα παρέμβαση αφορά **συμπράξεις** υφισταμένων **επιχειρήσεων**, ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης, με **ερευνητικούς οργανισμούς**, με κύριους αποδέκτες τις επιχειρήσεις, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της Δράσης.

III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι **μεμονωμένες επιχειρήσεις** ανεξαρτήτως μεγέθους, νομικής μορφής και ημερομηνίας ίδρυσης.

(βλ. Ενότητα I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

4. Ποιες περιφέρειες αφορά η ενιαία Δράση;

Απάντηση: Η Δράση αφορά και στις δεκατρείς (13) περιφέρειες της χώρας. Ο συνολικός προϋπολογισμός των 280 εκατ. € (Δημόσια Δαπάνη) των παρεμβάσεων όλων των κύκλων κατανέμεται στις Περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	151.200.000
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	42.000.000
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Αττική	72.800.000
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Στερεά Ελλάδα	7.000.000
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: Νότιο Αιγαίο	7.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	280.000.000

(βλ. Ενότητα I.1.2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ)

5. Ποιος είναι ο Προϋπολογισμός της Δράσης, σε πόσους κύκλους θα υλοποιηθεί και πώς κατανέμεται;

Απάντηση: Ο προϋπολογισμός της ενιαίας Δράσης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **280.000.000€** (Δημόσια Δαπάνη) και θα υλοποιηθεί μέσω τριών (3) κύκλων. Η παρούσα δράση του Α' κύκλου χρηματοδοτείται με συνολικό ποσό **126.000.000€** (Δημόσια Δαπάνη). Η κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης ανά Κύκλο και κατηγορία παρέμβασης, συνοπτικά και ενδεικτικά, φαίνεται παρακάτω:

Ενδεικτική Δημόσια Δαπάνη (σε €)				
	<i>Κύκλος Α</i>	<i>Κύκλος Β</i>	<i>Κύκλος Γ</i>	<i>Σύνολο</i>
Ενδεικτική καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων	ΜΑΙΟΣ 2017	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019	
Παρέμβαση I	25.000.000	17.000.000	14.000.000	56.000.000
Παρέμβαση II	90.000.000	60.000.000	50.000.000	200.000.000
Παρέμβαση III	11.000.000	7.000.000	6.000.000	24.000.000
Σύνολο	126.000.000	84.000.000	70.000.000	280.000.000

Σημειώνεται ότι η έναρξη και η λήξη υποβολής προτάσεων (Αιτήσεων Χρηματοδότησης) ορίζεται στην Απόφαση της Πρόσκλησης.

(Βλ. Ενότητα I.1.2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ)

6. Ποιοι είναι οι επιλέξιμοι ΚΑΔ που θα πρέπει να διαθέτει κάποια ενδιαφερόμενη επιχείρηση;

Απάντηση: Δεν υπάρχει περιορισμός στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των ασκούντων επαγγελματική δραστηριότητα δυνητικών δικαιούχων (επιχειρήσεων), καθώς δεν έχουν ορισθεί επιλέξιμοι και μη επιλέξιμοι ΚΑΔ για τη Δράση. Ωστόσο, κατά την συμπλήρωση της Αίτησης Χρηματοδότησης επιλέγεται ο σχετικότερος με το έργο ΚΑΔ.

Επισημαίνεται ότι οι υποβαλλόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων ΕΤΑΚ θα πρέπει να εμπíπτουν σε κάποιον από τους θεματικούς τομείς της δράσης, όπως αναλυτικά περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

(Βλ. Ενότητα I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, Ενότητα I.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΥΠΟΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)

7. Ποιοι είναι οι θεματικοί τομείς της Δράσης;

Απάντηση: Η Δράση αφορά όλους τους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ). Συγκεκριμένα, οι υποβαλλόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων ΕΤΑΚ πρέπει να εμπíπτουν σε έναν από τους ακόλουθους θεματικούς τομείς:

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	Δημόσια Δαπάνη (εκατομμύρια €)
Υλικά - Κατασκευές	22
Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες	16
Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων	46
Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη	40
Υγεία & Φάρμακα	51
Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα	12
Ενέργεια	31
Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών	52
Αναδυόμενες Τεχνολογίες	10
ΣΥΝΟΛΟ	280

Κάθε θεματικός τομέας εξειδικεύεται περαιτέρω σε θεματικούς υποτομείς σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε Εθνικό επίπεδο (national RIS3). Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στα περιεχόμενα του Παραρτήματος III, καθώς η συμβατότητα κάθε προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ με τον θεματικό τομέα προτεραιότητας, όπως αυτός έχει δηλωθεί από τον υποβάλλοντα την Αίτηση Χρηματοδότησης, αποτελεί σημείο ελέγχου κατά την αξιολόγηση.

Επισημαίνεται ότι για τον πρώτο κύκλο της Δράσης, επιμέρους αναδυόμενες τεχνολογίες περιλαμβάνονται σε άλλους θεματικούς τομείς συνεπώς δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης ειδικά στο θεματικό τομέα «Αναδυόμενες Τεχνολογίες».

(βλ. Ενότητα I.1.5 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ και Ενότητα I.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ)

8. Υπάρχει ανώτερο όριο στο συνολικό προϋπολογισμό της Αίτησης Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης χρηματοδότησης ανά κατηγορία παρέμβασης πρέπει να μην υπερβαίνει το ανώτερο όριο, όπως αυτό ορίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
200.000€ εάν συμμετέχει μία επιχείρηση
350.000€ εάν συμμετέχουν δύο επιχειρήσεις
450.000€ εάν συμμετέχουν τρεις επιχειρήσεις
500.000€ εάν συμμετέχουν περισσότερες των τριών επιχειρήσεις

II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς
1.000.000€
III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων
2.000.000€

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, ο συνολικός προϋπολογισμός της Αίτησης Χρηματοδότησης αποτελείται από το άθροισμα των επί μέρους προϋπολογισμών των μελών.

(Βλ. Ενότητα Ι.1.6.2 – ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ)

9. Σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός της Αίτησης Χρηματοδότησης υπερβαίνει τα ανώτερα όρια ανά παρέμβαση, μπορεί να ενταχθεί στη Δράση;

Απάντηση: Δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής μίας Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, αν ο συνολικός προϋπολογισμός της είναι μεγαλύτερος από αυτόν που προβλέπει η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης ανά παρέμβαση και ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων φορέων.

(Βλ. Ενότητα Ι.1.6.2 – ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ)

10. Υπάρχει κατώτατο όριο στο συνολικό προϋπολογισμό της Αίτησης Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Δεν υπάρχει κατώτατο όριο στον προϋπολογισμό της Αίτησης Χρηματοδότησης.

(Βλ. Ενότητα Ι.1.6.2 – ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ)

11. Ποιά είναι η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων ερευνητικών έργων;

Απάντηση: Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων **δεν** πρέπει να **υπερβαίνει** τους **τριάντα έξι (36) μήνες**. Δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής μίας Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, με διάρκεια μεγαλύτερη από 36 μήνες.

(Βλ. Ενότητα Ι.1.6.2 – ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ)

12. Ποιες επιχειρήσεις είναι επιλέξιμες αναφορικά με το μέγεθός τους;

Απάντηση: Μία **Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ)** αποτελεί δυνητικό δικαιούχο και στις **3 παρεμβάσεις**. Συγκεκριμένα:

- στην παρέμβαση I «Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις», είτε μόνη της είτε στο πλαίσιο μιας ομάδας ΜΜΕ,
- στην παρέμβαση II «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς» σε σύμπραξη με εταίρους Ερευνητικούς Οργανισμούς ή με Ερευνητικούς Οργανισμούς και άλλες επιχειρήσεις (ΜΜΕ ή Μεγάλες).
- στην παρέμβαση III «Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων»

Μία **Μεγάλη Επιχείρηση** αποτελεί δυνητικό δικαιούχο σε **2 παρεμβάσεις**. Ειδικότερα:

- στην παρέμβαση II «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς» σε σύμπραξη με εταίρους ερευνητικούς οργανισμούς ή με Ερευνητικούς Οργανισμούς και άλλες επιχειρήσεις (ΜΜΕ ή Μεγάλες).

- στην παρέμβαση III «Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων»
(βλ. Ενότητα I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

13. Μπορεί μία επιχείρηση να υποβάλει μόνη της Αίτηση Χρηματοδότησης στη Δράση;

Απάντηση: Μία Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) δύναται να υποβάλει Αίτηση Χρηματοδότησης ως μεμονωμένη επιχείρηση στην παρέμβαση I και στην παρέμβαση III. Μία Μεγάλη Επιχείρηση δύναται να υποβάλει πρόταση ως μεμονωμένη επιχείρηση στην παρέμβαση III.

(βλ. Ενότητα I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ),

14. Ποια συνεργατικά σχήματα επιδοτούνται από τη δράση;

Απάντηση: Τα συνεργατικά σχήματα που επιδοτούνται μέσω της δράσης είναι οι ομάδες ΜΜΕ (της παρέμβασης I) και οι συμπράξεις επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους, με ερευνητικούς οργανισμούς και άλλες επιχειρήσεις (της παρέμβασης II).

(βλ. Ενότητα I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

15. Μπορεί ένα συνεργατικό σχήμα αποτελούμενο μόνο από επιχειρήσεις να υποβάλει Αίτηση Χρηματοδότησης στην Παρέμβαση II της Δράσης;

Απάντηση: Η Παρέμβαση II αφορά συμπράξεις επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους, νομικής μορφής και χρόνου λειτουργίας, με ερευνητικούς οργανισμούς. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητη η συμμετοχή τουλάχιστον ενός ερευνητικού οργανισμού στο συνεργατικό σχήμα.

(βλ. Ενότητα I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

16. Ποιες είναι οι εταιρικές μορφές που επιδοτούνται στην εν λόγω Δράση;

Απάντηση: Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν συσταθεί νομίμως και να λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ), είτε ως ατομικές επιχειρήσεις.

(βλ. Ενότητα I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

17. Μπορεί να υποβάλει Αίτηση Χρηματοδότησης μία νέα επιχείρηση;

Απάντηση: Δεν υπάρχει περιορισμός στην ηλικία (χρόνο λειτουργίας) της επιχείρησης - δυνητικού δικαιούχου της δράσης, ως εκ τούτου είναι δυνατόν να υποβληθούν προτάσεις από υφιστάμενες επιχειρήσεις καθώς και από νέες επιχειρήσεις που έχουν προσφάτως ιδρυθεί. Διευκρινίζεται ότι υπό σύσταση εταιρεία δεν αποτελεί δυνητικό δικαιούχο. Η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά την υποβολή να διαθέτει είτε ΑΦΜ, είτε VAT κράτους μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(βλ. Ενότητα I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

18. Μπορεί να υποβάλει Αίτηση Χρηματοδότησης επιχείρηση που έχει έδρα εκτός Ελλάδας;

Απάντηση: Η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης α) να λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή β) σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (διαθέτει ΑΦΜ ή VAT). Οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά την υποβολή λειτουργούν σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και δεν διαθέτουν έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, δεσμεύονται ότι κατά την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δημόσιας χρηματοδότησης (ενίσχυσης) θα διαθέτουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα στην περιφέρεια στην οποία χωροθετείται η ενίσχυση σύμφωνα με την εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης.

(βλ. Ενότητα Ι.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

19. Μπορεί μία επιχείρηση/ερευνητικός οργανισμός να υποβάλει περισσότερες από μία Αιτήσεις Χρηματοδότησης στη Δράση;

Απάντηση: Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των Αιτήσεων Χρηματοδότησης που μπορεί να υποβάλει κάθε επιχείρηση/ερευνητικός οργανισμός -δυνητικός δικαιούχος της δράσης. Κάθε **επιχείρηση /ερευνητικός οργανισμός** μπορεί να υποβάλει, σε κάθε κύκλο και κάθε παρέμβαση της δράσης, όσες προτάσεις κρίνει ότι μπορεί να υλοποιήσει αποτελεσματικά, εκτιμώντας το απαιτούμενο ανθρώπινο δυναμικό και τους λοιπούς αναγκαίους πόρους. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης «η Εμπειρία και αξιοπιστία του(ων) δικαιούχου(ων) και η ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation)» (Κριτήριο Β), στο πλαίσιο του οποίου θα εξετασθεί, μεταξύ άλλων, «Η συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών».

(βλ. Ενότητα Ι.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

20. Στο πλαίσιο της παρούσας δράσης μπορεί να θεωρούνται ως διαφορετικοί ερευνητικοί οργανισμοί: - διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ ή Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου;

Απάντηση: Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης μπορεί να θεωρούνται ως διαφορετικοί ερευνητικοί οργανισμοί:

- διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ)
- διαφορετικά Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου
- διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου Τμήματος ΑΕΙ ή Ινστιτούτου, εφόσον έχουν θεσμοθετηθεί με σχετική απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Τμήματος ή του Ινστιτούτου.

Ωστόσο, δεν είναι υποχρεωτικό να συμμετέχουν σε σύμπραξη ως «διαφορετικοί φορείς», καθώς είναι δυνατόν περισσότερα Εργαστήρια, Ινστιτούτα, κλπ., του ίδιου ΑΕΙ ή ερευνητικού κέντρου/ ινστιτούτου να αποτελέσουν έναν φορέα - εταίρο. Σε αυτή την περίπτωση όμως θα συμμετέχουν ως Τμήμα/ Ινστιτούτο ή Ερευνητικό Κέντρο, του οποίου αποτελούν μέρη.

(βλ. Ενότητα Ι.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

21. Ποιες δαπάνες επιχορηγούνται από το πρόγραμμα για μία ενδιαφερόμενη επιχείρηση;

Απάντηση: : Μία επιχείρηση δύναται να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της Δράσης για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης και ειδικότερα για **Δαπάνες προσωπικού, Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού (αποσβέσεις), Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα (αποσβέσεις), Δαπάνες σε εξωτερικούς παρόχους, Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες και Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας** (Κατηγορίες Δαπανών 1 έως 6). Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών είναι οι ίδιες, είτε υποβάλει πρόταση μόνης της η επιχείρηση, είτε συμμετέχοντας σε συνεργατικό σχήμα με άλλες επιχειρήσεις και ερευνητικούς οργανισμούς. **Αν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ, τότε, επιπλέον των ανωτέρω,** δύναται να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της Δράσης για **Δαπάνες Καινοτομίας** (Κατηγορία Δαπανών 7) και **Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις** (Κατηγορία Δαπανών 8).

(Βλ. Ενότητα I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ)

22. Ποιες δαπάνες επιχορηγούνται από το πρόγραμμα για έναν ερευνητικό οργανισμό;

Απάντηση: Ένας ερευνητικός οργανισμός δύναται να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της Δράσης για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης και ειδικότερα για **Δαπάνες προσωπικού, Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού (αποσβέσεις), Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα (αποσβέσεις), Δαπάνες σε εξωτερικούς παρόχους, Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου, Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας και Δαπάνες καινοτομίας** (Κατηγορίες Δαπανών 1 έως 7) και **Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες**.

(Βλ. Ενότητα I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ)

23. Ποια η διαφορά μεταξύ των συμβάσεων μίσθωσης έργου στην κατηγορία των δαπανών προσωπικού και των δαπανών έρευνα επί συμβάσει από φυσικά πρόσωπα;

Απάντηση: Η περίπτωση της μίσθωσης έργου (κατηγορία δαπανών 1: Δαπάνες προσωπικού) αφορά προσωπικό που παρέχει εργασία η οποία εκτελείται σύμφωνα με τις οδηγίες, εντολές και την εποπτεία του εργοδότη, υπάρχει διαρκής απασχόληση και φυσική παρουσία του παρέχοντος την υπηρεσία στους χώρους εργασίας του εργοδότη για την εκπλήρωση του συγκεκριμένου έργου, η αμοιβή του καταβάλλεται τμηματικά κλπ.

Στην περίπτωση της έρευνας επί συμβάσει από φυσικά πρόσωπα (κατηγορία δαπανών 4 i: Έρευνα επί συμβάσει), η υλοποίηση του τμήματος του έργου που αναλαμβάνει το φυσικό πρόσωπο υλοποιείται στην έδρα του ιδίου με χρήση των δικών του υποδομών. Είναι προφανές ότι για την συγκεκριμένη κατηγορία το φυσικό πρόσωπο θα πρέπει να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα και κατά συνέπεια να λειτουργεί ως ατομική επιχείρηση τηρώντας την φορολογική νομοθεσία. Επιπλέον, στην περίπτωση των συμβάσεων της κατηγορίας δαπανών «έρευνα επί συμβάσει» που θα υλοποιηθούν για λογαριασμό δημοσίων φορέων, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ.

24. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος;

Απάντηση: Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη του ανακτήσιμου ΦΠΑ. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη μόνο εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες, οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί και με την προϋπόθεση ότι έχει εξοφληθεί.

(Βλ. Ενότητα I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και Παράρτημα VI ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ)

25. Από πότε είναι επιλέξιμες οι δαπάνες;

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

(Βλ. Ενότητα I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ)

26. Οι δαπάνες ποια χρονική περίοδο θα αφορούν;

Απάντηση: Το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.

(Βλ. Ενότητα I.1.11.1– ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ και Παράρτημα V «ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ».)

27. Ποια θεωρείται ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου;

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων.

(Βλ. Ενότητα I.1.6.2 – ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ)

28. Σε ποια γλώσσα γίνεται η υποβολή μιας Αίτησης Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Η υποβολή των Αιτήσεων Χρηματοδότησης γίνεται μόνο στην ελληνική γλώσσα.

29. Ποιο είναι το ποσοστό επιχορήγησης στη Δράση;

Απάντηση: Το ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης (ένταση ενίσχυσης) για τις επιχειρήσεις εξαρτάται από:

α) την επιλέξιμη δραστηριότητα (έργα έρευνας και ανάπτυξης, καινοτομία για ΜΜΕ, συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις),

β) τον χαρακτηρισμό των ενοτήτων εργασίας για έργα έρευνας και ανάπτυξης (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας) και **γ) το μέγεθος της επιχείρησης** (Μικρή, Μεσαία ή Μεγάλη), όπως ειδικότερα ορίζεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Σημειώνεται ότι για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς, που συμμετέχουν ως συνδικαιούχοι στην Παρέμβαση II, το ποσοστό της δημόσιας χρηματοδότησης ανέρχεται σε 100%, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων το ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης καθορίζεται χωριστά για κάθε δικαιούχο ενίσχυσης.

Για παράδειγμα: σε ένα έργο βιομηχανικής έρευνας της Παρέμβασης II που εκπονείται από 3 φορείς: α) μεγάλη επιχείρηση β) μικρή επιχείρηση και γ) τμήμα πανεπιστημίου η δημόσια δαπάνη θα είναι 50% επί του προϋπολογισμού της μεγάλης επιχείρησης, 70% επί του προϋπολογισμού της μικρής επιχείρησης και 100% επί του προϋπολογισμού του Ερευνητικού Οργανισμού.

(Βλ. Ενότητα I.1.7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ)

30. Ποια είδη έρευνας και ποιες δραστηριότητες επιδοτούνται;

Απάντηση: Απαραίτητες δραστηριότητες κάθε προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ αποτελούν οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Ειδικότερα, ένα έργο ΕΤΑΚ περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες, η καθεμιά από αυτές πρέπει να υπάγεται σε ένα συγκεκριμένο είδος έρευνας (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη ή μελέτη σκοπιμότητας) είτε σε κάποια από τις άλλες επιλέξιμες δραστηριότητες (ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ, συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις).

Συγκεκριμένα, τα επιλέξιμα είδη έρευνας στις Παρεμβάσεις I και II είναι βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας, ενώ στην Παρέμβαση III είναι πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητα. Οι ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ, και η συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις είναι επιλέξιμες δραστηριότητες και στις τρεις Παρεμβάσεις.

(Βλ. Ενότητα I.1.7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ)

31. Είναι υποχρεωτικό η έδρα της επιχείρησης να είναι αυτοτελής επαγγελματικός χώρος;

Απάντηση: Όχι, δεν είναι υποχρεωτικό η έδρα μιας επιχείρησης να χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως επαγγελματικός χώρος. Σημειώνεται ότι πρέπει να τεκμηριώνεται η ικανότητα της ατομικής επιχείρησης να εκτελέσει το ερευνητικό έργο με βάση την πρότερη εμπειρία και την υλικοτεχνική υποδομή που διαθέτει καθώς και τα οικονομικά της στοιχεία.

32. Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την διαμόρφωση κτιριακών εγκαταστάσεων (π.χ. εγκατάσταση ηλεκτρονικού εξοπλισμού ειδικού για ΑΜΕΑ, διαμόρφωση κτιριακών υποδομών ώστε να καταστούν κατάλληλες για ΑΜΕΑ κλπ) και μέχρι τι ποσοστό είναι επιλέξιμες;

Απάντηση: Όχι, οι δαπάνες για την διαμόρφωση κτιριακών εγκαταστάσεων ώστε να καταστούν κατάλληλες για ΑΜΕΑ δεν είναι επιλέξιμες, εκτός εάν η διαμόρφωση αυτή απαιτείται για την εκτέλεση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου. Ωστόσο, διευκρινίζεται

ότι σε περίπτωση που απασχολούνται στο έργο άτομα με αναπηρία, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία (Κατηγορία δαπάνης 5 : Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου, ν. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία).

(Βλ. Ενότητα Ι.1.6 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ)

33. Στην παρέμβαση II "Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς", είναι δυνατόν ο συντονιστής φορέας να είναι Ερευνητικός Οργανισμός ή μήπως θα πρέπει αναγκαστικά να είναι Επιχείρηση;

Απάντηση: Ως συντονιστής φορέας (νομικό πρόσωπο) ορίζεται οποιοδήποτε μέρος της σύμπραξης, επιχείρηση ή Ερευνητικός Οργανισμός. Ενδείκνυται ο συντονιστής φορέας να είναι εκείνος ο φορέας της σύμπραξης, ο οποίος έχει σημαντική βαρύτητα συμμετοχής.

(Βλ. Ενότητα Ι.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)

34. Στην προκήρυξη ΕΝΙΑΙΑ ΔΡΑΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΕΤΑΚ «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» περιέχονται πίνακες με ποσοστά δημοσίας δαπάνης ανά παρέμβαση. Τα ποσοστά αυτά αναφέρονται στην κατηγορία του φορέα ή εφαρμόζονται σε ολόκληρο το έργο;

Απάντηση: Στην περίπτωση συνεργατικών έργων το ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης καθορίζεται χωριστά για κάθε δικαιούχο ενίσχυσης.

(Βλ. Ενότητα Ι.1.7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ)

35. Πρέπει να δηλώνονται όλοι οι μέτοχοι μίας επιχείρησης (ακόμη και όσοι κατέχουν πολύ μικρό ποσοστό μετοχών) κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Σε περίπτωση πολυμετοχικών σχημάτων, κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ ενδείκνυται να καταχωρούνται όσοι εκ των μετόχων κατέχουν ποσοστό μετοχών μεγαλύτερο του 25%. Οι υπόλοιποι μέτοχοι δηλώνονται συγκεντρωτικά ως «άλλοι» με το σύνολο του ποσοστού τους.

36. Ποιοι είναι οι τρόποι καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης;

Απάντηση: Προβλέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

A. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

I. Προκαταβολή (δυνητική) με ισόποση εγγυητική επιστολή, σε ποσοστό μέχρι 40% της δημόσιας χρηματοδότησης.

II. Ενδιάμεσες δόσεις: Καταβάλλονται έπειτα από υποβολή αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης από το δικαιούχο και έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης ενδιάμεσης επαλήθευσης, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

III. Τελική Δόση - Αποπληρωμή : Καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση και εκδίδεται η Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου.

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

I. Προχρηματοδοτήσεις: Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης σε δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς τον Ερευνητικό Οργανισμό και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το 40% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

II. Αποπληρωμή: Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης. Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε δικαιούχο (επιχείρηση ή Ερευνητικό Οργανισμό) δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 85% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

(βλ. Ενότητα I.1.11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)

37. Ποια είναι η διαδικασία υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης υποβάλλονται από τους δυνητικούς Δικαιούχους υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>). Για τα συνεργατικά έργα η αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ υποβάλλεται από το Συντονιστή του έργου, ενώ για τα μη συνεργατικά έργα από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου. Σημειώνεται ότι δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά) κατά τη φάση της υποβολής. Τα δικαιολογητικά θα υποβληθούν μετά την αξιολόγηση και τη δημοσίευση της προσωρινής βαθμολογικής κατάταξης και μόνον για τις δυνητικά εντασσόμενες προτάσεις.

Για την υποβολή των δυνητικών δικαιούχων στην υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ) έχει αναπτύξει Εγχειρίδιο ΠΣΚΕ για την υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης στη δράση, το οποίο είναι αναρτημένο στο δικτυακό τόπο της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr).

(βλ. Ενότητα I.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, Ενότητα I.1.9 – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ και Παράρτημα VIII ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ, ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΠΣΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»)

38. Μπορεί να γίνει ακύρωση μιας Αίτησης Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη δράση. Για τα συνεργατικά έργα η αίτηση ακύρωσης στο ΠΣΚΕ υποβάλλεται από το Συντονιστή του έργου, ενώ για τα μη συνεργατικά έργα από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου. Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους.

(Βλ. Ενότητα I.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)

39. Πότε θα πρέπει να υποβληθούν τα δικαιολογητικά;

Απάντηση: Δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά) κατά τη φάση της υποβολής. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα υποβληθούν μετά την αξιολόγηση και τη δημοσίευση της προσωρινής βαθμολογικής κατάταξης και μόνον για τις δυνητικά εντασσόμενες προτάσεις. Τα δικαιολογητικά αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα IV.

(Βλ. Ενότητα I.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, Ενότητα I.1.9 – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ και Παράρτημα IV: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)

40. Πώς υπολογίζονται οι Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς;

Απάντηση: Στις Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες περιλαμβάνονται δαπάνες που ΔΕΝ είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου και υπολογίζονται σε συνάρτηση με τις άμεσες δαπάνες του έργου. Ειδικότερα υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού. Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού). Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ1020/20.10.2016).

Σημειώνεται ότι για τις επιχειρήσεις οι έμμεσες δαπάνες δεν εφαρμόζονται. Οι έμμεσες δαπάνες προς το παρόν και μέχρι την αναμενόμενη τροποποίηση του Καν. ΕΕ 651/2014, θα εφαρμοστούν μόνο για τους ερευνητικούς οργανισμούς.

(Βλ. Ενότητα I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ)

41. Οι ενισχύσεις των έργων της Δράσης σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις;

Απάντηση: Σχετικά με τη σώρευση της ενίσχυσης ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ΕΕ 651/2014 (Άρθρο 8). Οι ενισχύσεις των έργων της Δράσης μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες. Οι επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της Δράσης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε

υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του ΕΕ 651/2014 (άρθρα 19, 25 και 28).

Ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων, το οποίο τροφοδοτείται με στοιχεία που εισάγονται από το δυνητικό δικαιούχο στο ΠΣΚΕ κατά την υποβολή της Αίτησης χρηματοδότησης.

(Βλ. Ενότητα I.1.7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ)

42. Μία Αίτηση Χρηματοδότησης για συνεργατικό έργο τι διαφορές παρουσιάζει σε σχέση με μία Αίτηση που υποβάλλεται από μεμονωμένη επιχείρηση ;

Απάντηση: Στην περίπτωση συνεργατικών έργων ορίζεται μια επιχείρηση ή ένας ερευνητικός οργανισμός από τους φορείς της σύμπραξης ως **Συντονιστής Φορέας** και ένα φυσικό πρόσωπο ως **Συντονιστής του Έργου**. Ο Συντονιστής Φορέας είναι ο κοινός εκπρόσωπος των φορέων που συμπράττουν για την υλοποίηση και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του έργου. Ο Συντονιστής Φορέας είναι υπεύθυνος τόσο για την επικοινωνία με την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, όσο και για την συνεχή ενημέρωση των εταίρων του. Ο Συντονιστής Έργου (φυσικό πρόσωπο) **υποβάλλει** στο ΠΣΚΕ την αίτηση χρηματοδότησης, τυχόν αίτηση ακύρωσης, τυχόν ένσταση επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης, τα αιτήματα επαλήθευσης και τα αιτήματα καταβολής της επιχορήγησης και γενικότερα έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

Σημειώνεται ότι μεταξύ των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την Έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης είναι το **συμφωνητικό συνεργασίας** των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας, σύμφωνα με την Ενότητα I.1.8. Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας παρατίθεται στο παράρτημα ΙΧ της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και το οποίο είναι αναρτημένο στο δικτυακό τόπο της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr).

Στην περίπτωση συνεργατικών έργων, ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου αποτελείται από το άθροισμα των επί μέρους προϋπολογισμών των μελών. Επιπλέον, **η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται χωριστά** για κάθε δικαιούχο ενίσχυσης. Η **δημόσια δαπάνη** που αναλογεί σε κάθε μέλος του συνεργατικού έργου (εταίρο) **αντλείται από την περιφέρειά του εταίρου**. Σημειώνεται ότι για τη χρηματοδότηση συνεργατικών έργων θα πρέπει να επαρκούν τα κονδύλια για όλους τους δυνητικούς δικαιούχους που συμμετέχουν στην Αίτηση Χρηματοδότησης.

(Βλ. Ενότητα I.1.2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, Ενότητα I.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ) και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ»)

43. Μπορεί ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του Έργου να ταυτίζονται;

Απάντηση: Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του έργου **επιτρέπεται** να ταυτίζονται.

(Βλ. Ενότητα I.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)

44. Ποια είναι η διαδικασία αξιολόγησης;

Απάντηση: Στην περίπτωση που τηρούνται όλες οι τυπικές προϋποθέσεις η Αίτηση Χρηματοδότησης υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ και προωθείται σε αξιολόγηση.

Η αξιολόγηση είναι συγκριτική. Η αξιολόγηση των προτάσεων διενεργείται από Επιτροπές Αξιολόγησης ανά Παρέμβαση και ανά Θεματικό Τομέα προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3). Κάθε επιτροπή αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη που προέρχονται από το *Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών*. Το μητρώο αυτό διαχειρίζεται η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ο ορισμός των μελών κάθε επιτροπής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας.

(Βλ. Ενότητα Ι.1.10.1 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΥΠΟΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)

45. Ποια είναι τα κριτήρια αξιολόγησης για τις Αιτήσεις Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι τα εξής τρία (3):

- A. Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence)
- B. Εμπειρία και αξιοπιστία του (ων) δικαιούχου (ων) και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation)
- Γ. Αποτελέσματα και Επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (Impact)

Τα κριτήρια εξειδικεύονται ανάλογα με την παρέμβαση. Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία, οι συντελεστές βαρύτητας και ο τρόπος βαθμολόγησης ορίζονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

(Βλ. Ενότητα Ι.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ -ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ)

46. Πώς μπορούμε να πληροφορηθούμε για τη δράση;

Απάντηση: Το Έντυπο Υποβολής (υπόδειγμα), η Πρόσκληση και τα Παραρτήματά της, καθώς και το σχετικό Νομοθετικό και Κανονιστικό Πλαίσιο, είναι αναρτημένα στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (www.mindev.gov.gr)
- της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ (www.antagonistikotita.gr)
- της ΓΓΕΤ (www.gsrt.gr)
- της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- του ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr)

Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από:

- την **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ)**, Μονάδα Α', Λεωφ. Μεσογείων 14-18, 11510 Αθήνα. Για ερωτήματα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώνουν το Υπόδειγμα Ερωτήσεων που είναι αναρτημένο στο δικτυακό τόπο της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr) και να το αποστέλλουν προς την ηλεκτρονική διεύθυνση unitA.eyde@gsrt.gr.

- το **Γραφείο Πληροφόρησης ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ**: Μεσογείων 56, Αθήνα.
Τηλεφωνική ενημέρωση στο 801 11 36 300 από σταθερό τηλέφωνο με αστική χρέωση.
- τα **Μέσα Κοινωνικής δικτύωσης**:
  - Facebook ([ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ](#))
  - LinkedIn ([ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ](#))
  - Twitter ([ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ](#))

Σημειώνεται ότι θα πραγματοποιηθούν ενημερωτικές εκδηλώσεις, όπως ημερίδες σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας, με στόχο την ευρύτερη δυνατή ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων με ενιαίο τρόπο σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχει η Δράση. Πληροφορίες σχετικά με το σχεδιασμό των ενημερωτικών εκδηλώσεων παρέχονται από το δικτυακό τόπο της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr).

Για την υποβοήθηση των δυνητικών δικαιούχων στην υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στη δράση «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ» μέσω του ΠΣΚΕ, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ) έχει αναπτύξει Εγχειρίδιο ΠΣΚΕ, το οποίο είναι αναρτημένο στο δικτυακό τόπο της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ (www.antonistikotita.gr) και της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr).